Lietas arhīva Nr. 1A-1205-20/6
ECLI:LV:RIRT:2020:1216.1A33120520.2.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2020. gada 16. decembrī

Rīgas rajona tiesa
tiesnese K. Evertovska,
rakstveida procesā izskatīja /pers. A/ (turpmāk arī – sūdzības iesniedzēja) sūdzību par Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Kārtības policijas pārvaldes (turpmāk – iestāde) 2020. gada 8. jūnija lēmumu Nr. 841.

Aprakstošā daļa

[1] 2020. gada 19. maijā VP RRP Saulkrastu iecirkņa Kārtības policijas nodaļas inspektors O. Celms sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu - lēmumu Nr. PG071702 (turpmāk – sākotnējais lēmums) par to, ka 2019. gada 28. septembrī plkst. 21:00 /adrese/noticis konflikts starp /pers. A/ un civilvīru /pers. C/. Konflikta laikā /pers. A/ pagrūda /pers. C/, lai viņš apklustu. /pers. C/ ar kāju iespēra vienu reizi pa dibenu /pers. A/, pēc tam mājas kāpņu telpā grūstīja viņu pret sienām. Izejot ārā /pers. C/ pagrūda /pers. A/, nokrītot viņa sasita ceļgalus. Pēc tam abi pie mājas uz zemes cīkstējās, periodiski pārvietojoties, kā rezultātā tika smagi sasists labās rokas pirksts. Valsts tiesu medicīnas ekspertīzes centra eksperta atzinums Nr. 26-2582 slēdziens: miesas bojājumi pēc sava rakstura pieskaitāmi pie maznozīmīgiem.

Protokolā norādīts, ka līdz ar to /pers. C/ izdarīja Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk – Latvijas APK) 167.^{2} panta otrajā daļā paredzēto administratīvo pārkāpumu un par izdarīto pārkāpumu /pers. C/ uzlikts naudas sods 440 *euro* apmērā.

[2] Nepiekrītot sākotnējam lēmumam, /pers. C/ to pārsūdzēja iestādē.

[3] Ar iestādes 2020. gada 8. jūnija lēmumu Nr. 841 (turpmāk arī – lēmums), konstatējot būtiskus procesuālus pārkāpumus, atcelts VP RRP Saulkrastu Kārtības policijas nodaļas inspektora O. Celma protokols – lēmums Nr. PG071702 un izbeigta administratīvā pārkāpuma lietvedība.

Lēmumā norādīti šādi argumenti.

[3.1] Iestāde konstatējusi, ka administratīvā pārkāpuma lietas ietvaros vienīgais paziņojums, kas /pers. C/ nosūtīts kā personai, kuru sauc pie administratīvās atbildības ir paziņojums, kas 2020. gada 5. maijā reģistrēts VP RRP Saulkrastu iecirknī kā nosūtamais dokuments ar izejošo Nr. 20/10/19/1-225244, kurā /pers. C/ aicināts līdz 2020. gada 15. maijam iesniegt rakstisku paskaidrojumu par notikušā apstākļiem un lēmumu pieņemšanu VP RRP Saulkrastu iecirknī. No šī paziņojuma izriet, ka /pers. C/ administratīvā pārkāpuma lietas ietvaros līdz 2020. gada 15. maijam lūgts sniegt rakstisku paskaidrojumu par notikušā apstākļiem, bet nav skaidrs, par kāda lēmuma pieņemšanu /pers. C/ ir jāsniedz paskaidrojums.

No 2020. gada 19. maija VP RRP Saulkrastu iecirkņa Kārtības nodaļas inspektora O. Celma dienesta ziņojuma izriet, ka /pers. C/ līdz 2020. gada 19. maijam rakstisku paskaidrojumu par notikuma apstākļiem neiesniedza.

Iestāde konstatēja, ka pamatojoties uz to, ka /pers. C/ līdz 2020. gada 15. maijam neiesniedza paskaidrojumu par notikuma apstākļiem, VP RRP Kārtības policijas nodaļas inspektors O. Celms bez personas klātbūtnes pieņēma protokolu - lēmumu Nr. PG071702, proti, vienlaicīgi sastādot gan administratīvā pārkāpuma protokolu, gan pieņemot lēmumu uzlikt /pers. C/ administratīvo sodu par pārkāpumu, par ko atbildība paredzēta Latvijas APK 167.^{2} panta otrajā daļā.

Iestāde norādījusi, ka administratīvā pārkāpuma lietas materiālos neatrodas neviens paziņojums, kas apliecinātu, ka /pers. C/ kā personai, kuru sauc pie administratīvās atbildības pirms lietas izskatīšanas būtu paziņots par lietas izskatīšanas vietu un laiku, vienlaicīgi informējot personu par tiesībām iesniegt līdz lietas izskatīšanai (vai noteiktam datumam) paskaidrojumus, lūgumus, līdz ar ko iestāde konstatējusi, ka, pieņemot lēmumu par administratīvā soda uzlikšanu, nepaziņojot par lietas izskatīšanas vietu un laiku amatpersona rupji pārkāpusi Latvijas APK 260. pantā noteiktās pie administratīvās atbildības sauktās personas procesuālās tiesības.

Lietas materiāli nesatur ziņas par objektīviem apstākļiem, kas iestādes amatpersonai liedza ievērot administratīvā pārkāpuma lietvedības nodrošināšanai nepieciešamo procesuālo kārtību, nodrošinot procesa dalībniekiem Latvijas APK noteikto tiesību apjomu. Iestāde atzinusi šādu VP RRP Saulkrastu iecirkņa darbinieku rīcību par prettiesisku un /pers. C/ procesuālo tiesību aizskarošu.

[3.2] Vienlaicīgi iestāde konstatējusi:

Saskaņā ar Latvijas APK 167.^{2} panta otro daļu par šā panta pirmajā daļā paredzēto pārkāpumu (par maznozīmīga miesas bojājuma, tas ir, miesas bojājuma, kas izraisījis īslaicīgas, maznozīmīgas sekas, bet nav izraisījis veselības traucējumu vai vispārējo darbspēju zaudējumu, tīšu nodarīšanu), ja tas izdarīts atkārtoti gada laikā pēc administratīvā soda uzlikšanas vai, ja tas izdarīts pret personu, ar kuru pārkāpējs ir pirmajā vai otrajā radniecības pakāpē, vai pret laulāto vai bijušo laulāto, vai pret personu, ar kuru pārkāpējs ir vai ir bijis nereģistrētās laulāto attiecībās, vai pret personu, ar kuru pārkāpējam ir kopīga (nedalīta) saimniecība - uzliek naudas sodu no četrsimt trīsdesmit līdz septiņsimt *euro*.

No Latvijas APK 167.^{2} panta pirmās daļas dispozīcijas satura izriet, ka šāda administratīvā pārkāpuma subjektīvo un objektīvo pusi raksturo pārkāpēja nodoms un tīšas darbības (persona apzinās savas darbības prettiesisko raksturu, paredz tās kaitīgās sekas un vēlas vai apzināti pieļauj šo seku iestāšanos), kas izpaužas kā maznozīmīga miesas bojājuma tīša nodarīšana.

Tādējādi, lai pierādītu personas vainu Latvijas APK 167.^{2} pantā norādītā pārkāpuma izdarīšanā, ir nepieciešams konstatēt, ka persona nodarījusi tīšus maznozīmīgus miesas bojājumus personai.

Administratīvā pārkāpuma sastāva konstatēšana ir administratīvā pārkāpuma kvalifikācijas pamats. Lai pareizi kvalificētu administratīvo pārkāpumu, ir jākonstatē pilnīga atbilstība starp pārkāpuma faktiskajām pazīmēm un Latvijas APK normā paredzētā konkrētā administratīvā pārkāpuma sastāva pazīmēm. Tikai tajā gadījumā, kad pārkāpuma faktiskās pazīmes sakrīt ar konkrētā administratīvā pārkāpuma sastāva pazīmēm, kas paredzētas Latvijas APK, ir pamats atzīt, ka ir izdarīts administratīvais pārkāpums, un to pareizi kvalificēt. Saskaņā ar Latvijas APK 248. panta pirmo daļu, pārkāpuma būtība (faktiskās pazīmes) tiek atspoguļota administratīvā pārkāpuma protokolā.

Judikatūrā ir izteikta atziņa, ka administratīvā pārkāpuma protokols ir dokuments, kurā kompetentā amatpersona rakstveidā fiksē kādas personas

prettiesiskas darbības. Faktiski šī amatpersona atzīst, ka ar protokolā konstatētajām darbībām persona ir izdarījusi administratīvo pārkāpumu. Šis dokuments kā sākotnējā apsūdzība ir pamats turpmākai lietvedībai administratīvā pārkāpuma lietā. Līdz ar to, no vienas puses, institūcija, kuras kompetencē ir pieņemt lēmumu šajā lietā, izvērtē protokolā izteiktā atzinuma pamatotību, proti, vai persona par protokolā fiksētajām darbībām ir saucama pie administratīvās atbildības, bet, no otras puses, personai, par kuras darbībām protokols sastādīts, ir iespējas pienācīgi īstenot procesuālās garantijas savai aizstāvībai sakarā ar protokolā norādīto pārkāpumu. Tātad jau administratīvā pārkāpuma protokolā ir jābūt norādītam, kādas tieši personas prettiesiskās darbības veido administratīvo pārkāpumu (*skat. Augstākās tiesas Senāta 2007.gada 25.aprīļa spriedumu lietā SKA-157/2007*).

[3.2.1] Iestāde konstatējusi, ka sākotnējā lēmumā ir daudzpusīgi atspoguļotas gan /pers. C/, gan arī /pers. A/ veiktās darbības konflikta laikā, turpmāk norādīta atsauce uz eksperta Nr. 26-2582 slēdzienu un to, ka miesas bojājumi pēc sava rakstura pieskaitāmi pie maznozīmīgiem.

Iestāde norādījusi, ka Latvijas APK 167.^{2} pants skaidri nosaka, ka pie administratīvās atbildības saucama persona, kas nodarījusi citai personai tīšus maznozīmīgus miesas bojājumus, kas attiecīgi saskaņā ar Latvijas APK likuma normām būtu atspoguļojums administratīvā pārkāpuma protokolā, proti, ka persona veicot konkrētas darbības ir tīši nodarījusi maznozīmīgus miesas bojājumus citai personai.

Izvērtējot minētā protokola saturu, iestāde secinājusi, ka sākotnējā lēmumā atbilstoši Latvijas APK 248. panta pirmās daļas noteiktajam, nav norādīts, kā izpaudās /pers. C/ izdarītais administratīvais pārkāpums, tas ir, nav sniegts skaidrs administratīvā pārkāpuma apraksts un nav sniegta pārkāpuma juridiskā kvalifikācija, proti, ka veicot konkrētas darbības /pers. C/ nodarīja /pers. A/ tīšus maznozīmīgus miesas bojājumus, par ko atbildība paredzēta Latvijas APK 167.^{2} pantā. Turklāt iestādei nav saprotama protokolā noradītā atsauce uz to, "...Pēc tam abi pie mājas uz zemes cīkstējās, periodiski pārvietojās, kā rezultātā tika smagi sasists labās rokas pirksts…"", pēc kā inspektors ir vadījies un konstatējis, ka minēto darbību rezultātā tika smagi sasists tikai pirksts, turklāt /pers. A/ saskaņā ar eksperta atzinumu Nr.26-2582 tika konstatēti daudzpusīgi miesas bojājumi un uz dažādām ķermeņa daļām.

Iestāde secinājusi, ka sākotnējais lēmums no VP RRP Saulkrastu iecirkņa Kārtības policijas nodaļas inspektora ?. Celma puses ir sastādīts paviršs ar būtiskiem procesuāliem pārkāpumiem, neatbilst tiesību normām un ir atceļams.

[3.3] Ņemot vērā minēto, iestāde norādījusi, ka izskatāmajā lietā nav tiesīga konstatēt jaunus, protokolā - lēmumā nenorādītus apstākļus, kas pierādītu /pers. C/ vainu administratīvā pārkāpuma izdarīšanā, pieņemot lēmumu par viņa saukšanu pie administratīvās atbildības, ja protokolā nav norādīti visi apstākļi, kas nepieciešami personas saukšanai pie administratīvās atbildības.

Izskatot administratīvā pārkāpuma lietas materiālus iestāde konstatēja, ka tika pārkāptas Latvijas APK 260. pantā noteiktās pie administratīvās atbildības sauktās personas procesuālās tiesības, administratīvā pārkāpuma protokols - lēmums Nr. PG071702 ir sastādīts ar būtiskiem procesuāliem pārkāpumiem, neatbilst tiesību normām, tas ir juridiski defektīvs un nevar kalpot par pamatu personas saukšanai pie administratīvās atbildības un ir atceļams.

[3.4] Ņemot vērā iepriekš minēto un izvērtējot lietas materiālus pēc /pers. C/ sūdzības un materiālu saņemšanas, iestāde secinājusi, ka 2020. gada 19. maija VP RRP Rīgas reģiona pārvaldes Saulkrastu iecirkņa Kārtības policijas nodaļas inspektora O. Celma sākotnējais lēmums ir atceļams pieļauto procesuālo pārkāpumu dēļ, bet lietvedība lietā ir izbeidzama.

[4] Nepiekrītot lēmumam, cietusī /pers. A/ iesniedza sūdzību Rīgas rajona tiesā, lūdzot atcelt lēmumu daļā par sākotnējā lēmuma atcelšanu un lietvedības izbeigšanu.

Sūdzībā norādīti šādi argumenti.

[4.1] Sūdzības iesniedzēja norādījusi, ka 2019. gada 29. septembrī kā cietusī vērsusies VP RRP Saulkrastu iecirknī ar iesniegumu pret /pers. C/ par to, ka 2019. gada 28. septembrī ap plkst. 21:00 ģimenes konflikta situācijā /pers. C/ viņai nodarījis miesas bojājumus, kā arī baidījusies no turpmākiem apdraudējumiem savai veselībai un dzīvībai. No VTMEC atzinuma Nr. 25-2582 izriet, ka sūdzības iesniedzējai tika konstatēti aptuveni 23 ķermeņa nobrāzumi un sasitumi, kas klasificējami kā maznozīmīgi miesas bojājumi.

Turklāt, pēc labās rokas rādītājpirksta sasituma, kura lūzums 2020.gada 28.septembrī netika konstatēts, joprojām sūdzības iesniedzējai ir novērojami kustību spēju ierobežojumi, kas traucē veikt profesionālos darba pienākumus. Sūdzības iesniedzēja plāno atkārtoti vērsties medicīnas iestādē iepriekš nekonstatēta lūzuma izmeklēšanai, lai apstiprinoša rezultāta gadījumā iesniegtu prasījumu par miesas bojājumu ar neatgriezeniskām sekām nodarīšanu. 2020.gada 30.septembrī vērsusies medicīnas iestādē sakarā ar sāpēm ķermenī un šoku, kā rezultātā nozīmēta medikamentoza terapija un uzsākta darba nespējas lapa, kas radīja negatīvas finansiālas sekas. Uzskata, ka iepriekš minētais faktiski pierāda miesas bojājumu nodarīšanu saskaņā ar Latvijas APK 167.^{2} pantu.

[4.2] No sūdzības izriet, ka cietusī nepiekrīt lēmumā norādītajam attiecībā uz Latvijas APK 167.^{2} panta norādīto vainas formu, proti, ka nodarījuma tīšumu vai netīšumu identificē tikai pēc pārkāpēja nodoma izvērtēšanas un fakta, ka pārkāpējs apzinās sava nodarījuma prettiesisko raksturu un paredz kaitīgas sekas. Ja pārkāpējs neapzinās šādu nodarījumu sekas un neizvērtē tā raksturu, viņš netiek saukts pie atbildības. Secīgi, sievietes vairākkārtēja grūstīšana lejā pa kāpnēm no piektā stāva pielietojot fizisku spēku, atsitot ķermeni pret sienām, durvīm, nogrūžot uz zemes uz asfalta, nodarot miesas bojājumus, bet neapzinoties, ka tas nav likumīgi un nodarītā sekas, netiek klasificēta kā tīši nodarīti miesas bojājumi. Uzskatīt vairākkārtēju grūšanu pa trepēm (aptuveni reizes 10-15) par netīšiem, neapzināti nodarītiem miesas bojājumiem ir savdabīga interpretācija (netīšām pagrūda pa trepēm).

Sūdzības iesniedzēja norādījusi, ka vairākkārt grūstīta lejā pa kāpnēm no 5.stāva, atsitoties pret sienām un kāpņu telpas durvīm, nogrūsta līdz pirmajam stāvam un laukumā pie ieejas kāpņu telpā, nogrūsta uz ceļiem uz asfaltēta laukuma, kur tika vārtīta pa zemi, vienlaikus noraujot gar zemi /pers. C/. Minētās situācijas liecinieki ir vairāku dzīvokļu īpašnieki adresē/adrese/ īpašnieki un/vai īrnieki, kuri pēc kāpņu telpā notiekošā izskrēja kāpņu laukumā, bija notiekošā liecinieki, kā arī piedāvāja palīdzību, izsaucot pašvaldības policiju. Vairāki kaimiņi uzturējās tiešā kāpņu telpas ieejas durvju tuvumā, (dzīvokļa Nr. 38 iemītnieki, un, šķiet, dzīvokļa Nr. 33 iemītnieks) un tuvumā redzēja notiekošo. Inerpretācija, ka šāda miesas bojājumu nodarīšana ir netīša, nav savienojama ar likuma "Par policiju" 1.pantā minēto par personas veselības un dzīvības aizsardzības pienākumu. Sūdzības iesniedzēja norādījusi, ka minētais nodarījums ir atstājis neatgriezeniskas psiholoģiskas sekas gan viņai, gan viņas tolaik nepilngadīgajai meitai, kas raksturojas ar paaugstinātu trauksmi, ieraugot līdzīgas komplekcijas subjektus, saņemot tālruņa zvanus no svešiem tālruņa numuriem un nakts murgus. Meitai pēc notikušā ir nepieciešama un tiek sniegta psihoterapeita palīdzība.

[4.3] Sūdzības iesniedzēja nepiekrīt /pers. C/ norādēm, ka viņš ir minētā strīda un konflikta situācijas liecinieks un cietušais, bet nav vainīgs.

[4.4] Par /pers. C/ minēto, ka viņš neesot nodarījis sūdzības iesniedzējai miesas bojājumus (kas arī ir minēts lēmumā - ka neesot norādīts, kā izpaudās /pers. C/ nodarījums, neesot sniegts administratīvā pārkāpuma apraksts), līdz ņemt vērā minēto, ka ir pietiekoši daudz liecinieku adresē /adrese/, tajā skaitā viņas meita, kuri klātienē personīgi redzēja /pers. C/ tiešus fiziskus nodarījumus viņas veselībai, un veikt šo liecinieku apzināšanu informācijas iegūšanas nolūkos.

[4.5] /pers. C/ apgalvojums par safabricētu lietu ir apvainojošs un /pers. C/ subjektīvs pieņēmums ar mērķi attaisnot savu rīcību un izvairīties no atbildības par viņai nodarītajiem miesas bojājumiem. Turklāt, lietas izskatīšanas rezultātā VTMEC atzinumā konstatētie miesas bojājumi ir faktoloģiski

pierādīti, un nav uzskatāmi par safabricētiem. Tāpat kā Ādažu novada pašvaldības policijas, neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta izsaukšanas fakti un Traumatoloģijas un ortopēdijas slimnīcas traumpunktā veiktie izmeklējumi.

Ja arī iesniegumā sniegtā informācija ir nepilnīga, tas ir pamatojams ar posttraumatiskā šoka stāvokli, kura laikā sniegt izsmeļošu un detalizētu situācijas aprakstu fiziski un morāli ir apgrūtinoši un to, ka pati sūdzības iesniedzēja fiziski nebija spējīga rakstīt iesniegumu saviem vārdiem traumētā pirksta dēļ un pēc notikuma gūtā šoka dēļ. Turklāt, ņemot vērā, ka iepriekš nekad neesot saskarusies ar fizisku vardarbību ģimenē un ar iesnieguma rakstīšanu tiesībsargājošās instancēs, bijusi pārliecināta, ka pēc sākotnējā iesnieguma uzrakstīšanas tiks veikta informācijas precizēšana, atkārtota, detalizēta iztaujāšana. Lieta tika ierosināta tikai un vienīgi pēc minēto miesas bojājumu nodarīšanas un bailēm no turpmāka apdraudējuma, ar mērķi saukt /pers. C/ pie likumā noteiktās atbildības. Turklāt, pēc sūdzības iesniedzējas rīcībā esošās informācijas, /pers. C/ šī nav pirmā reize, kad viņam tiek piemērota atbildība saskaņā ar Latvijas APK 167.^{2} punktu (tieši attiecībā uz ģimenes locekļiem - bijušo sievu), kas norāda uz atkārtotiem recidīviem subjekta uzvedībā, un potenciāli vardarbīgas rīcības iespējamību nākotnē.

[4.6] Sūdzības iesniedzēja norādījusi, ka viņas rīcībā nav detalizētas informācijas par lietas izskatīšanas ietvaros faktiski veiktajām darbībām un tādēļ nevar iebilst lēmumā minētajiem Latvijas APK pārkāpumiem attiecībā uz procesuālās kārtības ievērošanu, bet vērš uzmanību, ka procesuālās kārtības pārkāpumi neizslēdz un neatceļ viņas iesniegumā minētos nodarījumus pret sūdzības iesniedzējas veselību, kurus veicis /pers. C/.

[4.7] Ņemot vērā iepriekš minēto, un to, ka pārkāpumi un neprecizitātes procesuālajās darbībās Latvijas APK ietvaros neizslēdz nodarījuma pret personas veselību un dzīvību faktu un, ka lēmums ir radījis būtisku viņas kā cietušās personas tiesību vai tiesisko interešu aizskārumu un, lai novērstu līdzīgu gadījumu atkārtošanos, lūdz:

1. atcelt lēmumu;
2. nodrošināt viņas kā nodarījumā cietušās veselības un dzīvības aizsardzību un novērst potenciālu apdraudējumu, un veikt godprātīgu noziedzīga nodarījuma pret personas veselību un dzīvību izvērtēšanu, lēmuma pieņemšanu un apsūdzētās personas saukšanu pie atbildības;
3. atjaunot un/vai atkārtoti ierosināt administratīvo lietu Nr. PG071702, vai uzsākt jaunu lietu un atzīt sūdzības iesniedzēju par cietušo, ņemot vērā viņas iesniegumu, VTMEC atzinumu Nr. 26-2582, un faktu, ka nodarījuma rezultātā nodarītie miesas bojājumi, iespējams, ir atstājuši neatgriezeniskas sekas (fakta apstiprināšanai tiks veikti papildus medicīniski izmeklējumi un rezultāti iesniegti lietā) un to, ka notikušais ir atstājis nozīmīgas psiholoģiskas sekas gan viņai, gan viņas notikuma brīdī nepilngadīgajai meitai, nodrošinot lietas izskatīšanu likumā noteiktajā kārtībā, veicot visas nepieciešamās papildus procesuālās darbības, tajā skaitā, liecinieku liecību iegūšanu, nodrošinot viņai kā cietušajai un /pers. C/ iespēju sniegt atkārtotu/detalizētu/precizētu liecību, nepieciešamības gadījumā nodrošinot lietas izskatīšanu citai iestādei;
4. lietas ietvaros nozīmēt un veikt /pers. C/ tiesas psihiatrisko ekspertīzi, pamatojoties uz lēmumā minēto par nodarījuma "tīšuma" interpretāciju Latvijas APK 167.^{2} punkta aspektā: "šāda administratīvā pārkāpuma subjektīvo un objektīvo pusi raksturo pārkāpēja nodoms un tīšas darbības (persona apzinās savas darbības prettiesisko raksturu, paredz tās kaitīgās sekas un vēlas vai apzināti pieļauj šo seku iestāšanos)", kas sniedz netiešas norādes uz apsūdzētā nespēju izvērtēt savas rīcības sekas;
5. atlīdzināt sūdzības iesniedzējai radušos zaudējumus un morālo kaitējumu, kas radušies /pers. C/ nodarījuma rezultātā (pārejoša darbnespēja, ārstniecības izdevumi, morālais kaitējums, psihoterapeita izmaksas) un juridiski nekorekti izskatot lietu, kā rezultātā, lietā pieņemtais lēmums ir atcelts un (lieta ir izbeigta, kas rada sūdzības iesniedzējai kā vardarbībā cietušajai psiholoģisku diskomfortu, ciešanas, bailes, absolūtu neaizsargātību no tiesībsargājošo institūciju puses un neticību tiesiskumam kā tādam.

[5] Ar Rīgas rajona tiesas tiesneses 2020. gada 13. jūlija lēmumu nolemts pieņemt sūdzības iesniedzējas sūdzību, ierosināt tiesvedību un noteikt lietas izskatīšanu rakstveida procesā.

[6] Lietas dalībniekiem paziņots par laiku, kad nolēmuma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā. Izskaidrotas tiesības iesniegt paskaidrojumus, pieteikt noraidījumu, lūgt izskatīt lietu tiesas sēdē, kā arī iesniegt citus ar lietas izskatīšanu saistītus pieteikums vai lūgumus.

[7] 2020. gada 17. augustā iestāde tiesā iesniegusi paskaidrojumus. Noraidījums tiesnesim nav pieteikts. Lūgums par lietas izskatīšanu tiesas sēdē līdz tiesas noteiktajam termiņam nav saņemts, kā arī tiesa nesaskata nepieciešamību izskatīt lietu mutvārdu procesā.

Motīvu daļa

[8] Pārbaudot un novērtējot lietas materiālos esošos rakstveida pierādījumus, tiesa atzīst, ka sūdzība noraidāma un iestādes lēmums atstājams negrozīts.

[9] Saskaņā ar Administratīvās atbildības likuma (turpmāk – AAL), kas stājās spēkā 2020. gada 1. jūlijā, 4. panta pirmo un ceturto daļu persona, kura izdarījusi administratīvo pārkāpumu, ir atbildīga par to saskaņā ar normatīvo aktu, kas ir spēkā pārkāpuma izdarīšanas laikā. Administratīvā pārkāpuma procesa kārtību nosaka tā procesuālo tiesību norma, kura ir spēkā procesuālās darbības izdarīšanas brīdī. Savukārt šā likuma Pārejas noteikumu 2. punkts noteic, ka procesuālās darbības, kas līdz šā likuma spēkā stāšanās dienai uzsāktas saskaņā ar Latvijas APK, tiek arī pabeigtas kodeksā noteiktajā kārtībā. Latvijas APK normas piemērojamas līdz attiecīgās administratīvā pārkāpuma lietvedības stadijas pabeigšanai (lietvedība iestādē, tiesā vai izpilde).

[9.1] Tiesvedība šajā lietā uzsākta pēc AAL spēkā stāšanās, tādējādi tiesa atzīst, ka šīs lietas izskatīšana ir pakļauta tiesai saskaņā ar AAL noteikumiem. Tajā pašā laikā tiesa atzīst, ka, vērtējot iestādes lēmuma tiesiskumu un pamatotību, jāņem vērā arī Latvijas APK noteikumi, kas bija spēkā lietas izskatīšanas laikā iestādē.

[10] AAL 227. panta pirmā daļa noteic, ka tiesa, izskatījusi administratīvā pārkāpuma lietu, var pieņemt vienu no šādiem spriedumiem:

1) atstāt lēmumu negrozītu, bet sūdzību noraidīt;

2) atcelt lēmumu pilnībā vai kādā tā daļā un izbeigt administratīvā pārkāpuma lietu pilnībā vai atceltajā daļā;

3) atcelt lēmumu pilnībā vai kādā tā daļā, konstatēt personas atbildību administratīvā pārkāpuma izdarīšanā un uzlikt sodu;

4) grozīt soda mēru ietvaros, kuri paredzēti tiesību normā, kas nosaka atbildību par konstatēto administratīvo pārkāpumu.

[10.1] AAL 48. pants noteic, ka administratīvā pārkāpuma procesā tiesa (tiesnesis) kontrolē administratīvā pārkāpuma procesa ietvaros pieņemto nolēmumu tiesiskumu un pamatotību.

[11] Iepazinusies ar iestādes lēmumā minētajiem argumentiem un apsvērumiem kopsakarā ar lietā esošajiem rakstveida pierādījumiem, tiesa secina, ka iestāde lietas apstākļus novērtējusi pareizi, vispusīgi un pilnīgi, kā arī iestādes secinājumi pamatoti ar lietā noskaidrotiem apstākļiem, pareizi piemērojot atbilstošās tiesību normas.

[12] Latvijas APK 7. panta pirmā un otrā daļa noteic, ka nevienam nevar piemērot ietekmēšanas līdzekli par administratīvo pārkāpumu citādi kā uz likuma pamata un likumā noteiktajā kārtībā, lietvedība par administratīvajiem pārkāpumiem veicama, stingri ievērojot likumību.

[13] No lietas materiāliem izriet, ka VP RRP Saulkrastu iecirkņa Kārtības nodaļas vecākais inspektors E. Zariņš 2019. gada 28. septembrī sastādījis ziņojumu par to, ka 2019. gada 28. septembrī plkst.22.13 Saulkrastu iecirknī tika saņemts telefona zvans no /pers. A/. Zvanītāju interesējis, kā viņai rīkoties, ja ir aizdomas, ka pēc konflikta ar paziņu viņai lauzts rokas pirksts. Zvanītājai nekavējoties izsaukta NMP un izskaidrotas tiesības par

notikušo vērsties ar iesniegumu Saulkrastu iecirknī, uz ko viņa atbildēja, ka līdz rītdienai par iesniegumu izdomās un informēs Saulkrastu iecirkni. Notikums reģistrēts ENŽ-1437. Ar rezolūciju uzsākta resoriskā pārbaude pamatojoties uz likuma "Par policiju" 14.[1] panta pirmās daļas 1.punktu (lietas 1.lapa).

[14] 2019. gada 29. septembrī plkst. 14.30 VP RRP Saulkrastu iecirknī saņemts /pers. A/ iesniegums, uz kura pamata 2019. gada 29. septembrī uzsākta lietvedība administratīvā pārkāpuma lietā un ar lēmumu rezolūcijas veidā /pers. A/ atzīta par cietušo (lietas 2.lapa).

[15] 2019. gada 29. septembrī pieņemts lēmums par tiesu medicīniskās ekspertīzes noteikšanu /pers. A/ (lietas 6.lapa).

[16] 2020. gada 27. janvārī tiesu medicīnas eksperte /pers. H/ sastādījusi eksperta atzinumu, konstatējot /pers. A/ miesas bojājumus, kas pēc sava rakstura pieskaitāmi maznozīmīgiem miesas bojājumiem un kas varēja rasties 2019. gada 28. septembrī cieta, trula priekšmeta (-u) iedarbības rezultātā, iespējams, lēmumā norādītos apstākļos (lietas 21., 22.lapa).

[17] No lietā esošās 2020. gada 5. maija vēstules Nr. 20/10/10/19/1-225244 redzams, ka /pers. C/ tiek informēts par 2019. gada 29. septembrī uzsākto lietvedību administratīvā pārkāpuma lietā un /pers. C/ tiek aicināts līdz 2020. gada 15. maijam iesniegt rakstisku paskaidrojumu par notikušā apstākļiem un lēmumu pieņemšanu VP RRP Saulkrastu iecirknī (lietas 30.lapa).

No VP RRP Saulkrastu iecirkņa Kārtības policijas nodaļas inspektora O. Celma ziņojuma izriet, ka līdz 2020. gada 19. maijam /pers. C/ VP RRP Saulkrastu iecirknī par notikumu rakstveida paskaidrojumus neiesniedza (lietas 31.lapa).

[18] 2020. gada 19. maijā bez /pers. C/ klātbūtnes VP RRP Saulkrastu iecirkņa Kārtības policijas nodaļas inspektors O. Celms sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu - lēmumu Nr. PG071702 par to, ka 2019. gada 28. septembrī plkst. 21:00 /adrese/noticis konflikts starp /pers. A/ un civilvīru /pers. C/. Konflikta laikā /pers. A/ pagrūda /pers. C/, lai viņš apklustu. /pers. C/ ar kāju iespēra vienu reizi pa dibenu /pers. A/, pēc tam mājas kāpņu telpā grūstīja viņu pret sienām. Izejot ārā /pers. C/ pagrūda /pers. A/, nokrītot viņa sasita ceļgalus. Pēc tam abi pie mājas uz zemes cīkstējās, periodiski pārvietojās, kā rezultātā tika smagi sasists labās rokas pirksts, Valsts tiesu medicīnas ekspertīzes centra eksperta atzinums Nr. 26-2582 slēdziens: miesas bojājumi pēc sava rakstura pieskaitāmi pie maznozīmīgiem. Amatpersona konstatējusi, ka izdarīts Latvijas APK 167.[2] panta otrajā daļā paredzētais administratīvais pārkāpums un vienlaikus nolēmusi sodīt /pers. C/, piemērojot naudas sodu 440 *euro* apmērā.

[19] Latvijas APK 246. pants noteic, ka par izdarīto administratīvo pārkāpumu pilnvarota persona sastāda administratīvā pārkāpuma protokolu.

Administratīvā pārkāpuma protokols ir dokuments, kurā kompetenta amatpersona rakstveidā fiksē kādas personas prettiesiskas darbības, par kurām paredzēta administratīvā atbildība. Šis dokuments kā sākotnējā apsūdzība ir pamats turpmākai lietvedībai administratīvā pārkāpuma lietā. Līdz ar to, no vienas puses, institūcija, kuras kompetencē ir pieņemt lēmumu lietā, izvērtē, vai persona par protokolā fiksētajām darbībām ir saucama pie administratīvās atbildības. Savukārt, no otras puses, personai, par kuras darbībām protokols sastādīts, ir iespēja pienācīgi īstenot procesuālās garantijas savai aizstāvībai sakarā ar protokolā norādīto pārkāpumu (piemēram, sagatavot savus argumentus, iesniegt pierādījumus). Līdz ar to lēmums administratīvā pārkāpuma lietā būtu jāpieņem par tiem faktiem, kas norādīti protokolā (skat. *Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2007. gada 25. aprīļa spriedumu lietā Nr. SKA-157/2007*).

No iepriekš norādītā izriet, ka administratīvā pārkāpuma protokols kā sākotnējā apsūdzība ir pamats turpmākai lietvedībai administratīvā pārkāpuma lietā. Atbilstoši Latvijas APK 274. pantam, lietvedība administratīvā pārkāpuma lietā iestādē noslēdzas ar lēmuma pieņemšanu atsevišķa procesuāla dokumenta veidā, kurā norādāmas šajā pantā minētās ziņas. Iespējamie iestādes lēmuma veidi noteikti Latvijas APK 275. pantā.

Prasības administratīvā pārkāpuma protokola saturam noteiktas Latvijas APK 248. pantā. Atbilstoši šī panta trešajai daļai, personai, kura izdarījusi pārkāpumu, ir tiesības iesniegt protokolam pievienojamus paskaidrojumus un piezīmes par protokola saturu(..), savukārt ceturtā daļa paredz, ka, protokolu sastādot, pārkāpējam izskaidro viņa tiesības un pienākumus, kas noteikti šā kodeksa 260. pantā.

Izņēmumu no vispārējās kārtības paredz Latvijas APK 274. panta trešā daļa, kurā noteikts, ka administratīvā pārkāpuma lietās, kuras izskata un kurās lēmumu pieņem uzreiz pēc pārkāpuma konstatēšanas, šā panta otrajā daļā norādītās ziņas ietver administratīvā pārkāpuma protokolā.

Latvijas APK 248.[1] pants noteic, ja objektu iemeslu dēļ administratīvā pārkāpuma protokolu nav iespējams sastādīt tās personas klātbūtnē, kuru sauc pie administratīvās atbildības, to sastāda bez minētās personas klātbūtnes un protokola kopiju paziņo attiecīgajai personai.

No Latvijas APK 248. panta un 248.[1] panta izriet prasība protokolu sastādīt pie administratīvās atbildības saucamās personas klātbūtnē, un protokola sastādīšana bez šīs personas klātbūtnes ir pieļaujama tikai izņēmuma gadījumos, pastāvot objektīviem iemesliem.

Tiesa ņem vērā, ka uz administratīvā protokola sastādīšanas dienu – 2020.gada 19. maiju, bija spēkā likums "Par valsts institūciju darbību ārkārtējās situācijas laikā". Šī likuma 5.pants noteica, ka, ja administratīvā pārkāpuma lietu neizskata uzreiz pēc pārkāpuma konstatēšanas, administratīvā pārkāpuma protokolu var sastādīt bez tās personas klātbūtnes, kuru sauc pie administratīvās atbildības, un institūcija (amatpersona) administratīvā pārkāpuma lietu izskata un lēmumu lietā pieņem rakstveida procesā, pamatojoties uz lietā esošajiem dokumentiem. Tomēr vienlaikus minētā norma noteica, ka, izskatot lietu rakstveida procesā, institūcija (amatpersona) rakstveida procesa būtībai atbilstošā veidā procesa dalībniekiem nodrošina to pašu tiesību apjomu, ko mutvārdu procesā.

[20] No lietas materiāliem izriet, ka /pers. C/ uz administratīvā pārkāpuma protokola sastādīšanu nebija uzaicināts, administratīvā pārkāpuma protokols viņam netika paziņots, kā arī netika paziņots par lietas izskatīšanas laiku un vietu, vienlaikus informējot personu par tiesībām iesniegt paskaidrojumus par administratīvā pārkāpuma protokolā norādīto.

Tādejādi tiesa atzīst, ka iestādes amatpersona ir pieļāvusi procesuālus pārkāpumus, liedzot personai likumā noteiktās tiesības uz aizstāvību. Tiesību uz aizstāvību pārkāpums ir atzīstams par būtisku procesuālu pārkāpumu, ko lietvedības iestādē ietvaros vai tiesā vairs nevar novērst. Šāda lietvedības norise ir pretrunā Latvijas APK tiesiskajam regulējumam, tostarp pie administratīvās atbildības saucamās personas procesuālajām garantijām.

[21] Pieņemot lēmumu par personas saukšanu pie administratīvās atbildības vienlaikus ar administratīvā pārkāpuma protokola sastādīšanu, izskatāmajā gadījumā ir pārkāpta Latvijas APK noteiktā lietvedības kārtība. Konkrētajā gadījumā nav piemērojams Latvijas APK 274. panta trešajā daļā paredzētais izņēmums un bija sastādāms atsevišķs lēmums.

[22] Tiesa pievienojas iestādes lēmumā konstatētajam, ka /pers. C/ nav iepazīstināts ar protokola saturu pirms sākotnējā lēmuma pieņemšanas, nav nodrošinātas viņa tiesības iesniegt paskaidrojumus un pierādījumus pirms lēmuma pieņemšanas, tādejādi pārkāptas personas tiesības uz aizstāvību. Tiesa atzīst, ka pieļautie procesuālie pārkāpumi ir būtiski un tie ir patstāvīgs pamats sākotnējā lēmuma atcelšanai.

[23] Turklāt tiesa konstatē, ka ir pārkāptas arī cietušās personas Latvijas APK 261.panta ceturtajā daļā noteiktās tiesības piedalīties lietas izskatīšanā, jo no lietas materiāliem izriet, ka cietušajai par lietas izskatīšanu nav paziņots.

[24] Vienlaikus tiesa atzīst par pamatotu un pareizu iestādes secinājumu, ka administratīvā pārkāpuma protokolā atbilstoši Latvijas APK 248. panta pirmajā daļā noteiktajam nav norādīts, kā izpaudās /pers. C/ izdarītais administratīvais pārkāpums, nav sniegts skaidrs administratīvā pārkāpuma apraksts un nav sniegta precīza pārkāpuma juridiskā kvalifikācija, proti, ka veicot konkrētas darbības ir izdarīti tīši maznozīmīgi miesas bojājumi, par ko atbildība paredzēta Latvijas APK 167.[2] pantā.

Latvijas APK 167.[2] panta otrā daļa nosaka, ka par šā panta pirmajā daļā paredzēto pārkāpumu, t.i. par maznozīmīga miesas bojājuma, tas ir, miesas bojājuma, kas izraisījis īslaicīgas, maznozīmīgas sekas, bet nav izraisījis veselības traucējumu vai vispārējo darbspēju zaudējumu, tīšu nodarīšanu,

ja tas izdarīts atkārtoti gada laikā pēc administratīvā soda uzlikšanas vai ja tas izdarīts pret personu, ar kuru pārkāpējs ir pirmajā vai otrajā radniecības pakāpē, vai pret laulāto vai bijušo laulāto, vai pret personu, ar kuru pārkāpējs ir vai ir bijis nereģistrētās laulāto attiecībās, vai pret personu, ar kuru pārkāpējam ir kopīga (nedalīta) saimniecība.

No Latvijas APK 167.[2] panta pirmās daļas izriet, ka šāda administratīvā pārkāpuma subjektīvo un objektīvo pusi raksturo pārkāpēja nodoms un tīšas darbības (persona apzinās savas darbības prettiesisko raksturu, paredz tās kaitīgās sekas un vēlas vai apzināti pieļauj šo seku iestāšanos), kas izpaužas kā maznozīmīga miesas bojājuma tīša nodarīšana.

Izvērtējot sākotnējo lēmumu un lietas materiālus tiesai nav šaubu, ka starp /pers. C/ un /pers. A/ ir noticis konflikts, bet tiesa konstatē, ka sākotnējā lēmumā atbilstoši Latvijas APK 248. panta pirmās daļas noteiktajam, nav sniegts skaidrs administratīvā pārkāpuma apraksts un nav sniegta precīza pārkāpuma juridiskā kvalifikācija. Tiesa norāda, ka administratīvās atbildības pamats ir administratīvā pārkāpuma sastāvs, kas jākonstatē personas nodarījumā. Tātad, pārkāpums var tikt uzskatīts par administratīvo pārkāpumu, ja konstatē konkrētu objektīvo un subjektīvo pazīmju kopumu. Objekts ir tas, pret ko ir vērsts administratīvais pārkāpums, objektīvā puse raksturo kā izdarīts administratīvais pārkāpums, subjekts ir persona, kas izdarījusi administratīvo pārkāpumu, subjektīvā puse ir vainojama darbība (*sk. plašāk Augstākās tiesas 2006. gada 22. decembra spriedumu lietā Nr. SKA-571/2006, 2008. gada 26. maija spriedumu lietā Nr. 252/2008*).

[25] Latvijas APK 243. panta otrā daļa nosaka, ka iestādē pierādīšanas pienākums administratīvā pārkāpuma lietvedībā ir institūcijai (amatpersonai), kura sauc personu pie administratīvās atbildības.

Tiesa atzīst par nepieciešamu norādīt, ka saskaņā ar Latvijas APK 237. pantu vieni no lietvedības uzdevumiem administratīvo pārkāpumu lietās ir savlaicīgi, vispusīgi, pilnīgi un objektīvi noskaidrot katras lietas apstākļus un izlemt to stingrā saskaņā ar likumu. Savukārt atbilstoši Latvijas APK 272. pantam, institūcijai (amatpersonai), izskatot administratīvā pārkāpuma lietu, jānoskaidro, vai ir izdarīts administratīvais pārkāpums, vai attiecīgā persona ir vainīga tā izdarīšanā, vai šo personu var saukt pie administratīvās atbildības, vai ir atbildību mīkstinoši un pastiprinoši apstākļi, vai ir nodarīts mantisks zaudējums, kā arī jānoskaidro citi apstākļi, kam ir nozīme lietas pareizā izlemšanā.

Izvērtējot lietas materiālus, tiesa secina, ka iestādes amatpersona, pieņemot lēmumu par /pers. C/ saukšanu pie administratīvās atbildības, nav izpildījusi minētajās tiesību normās noteikto pienākumu, proti, nav veikusi savlaicīgu un pilnvērtīgu lietas faktisko (tostarp nav apzinājusi un uzklausījusi iespējamos notikuma lieciniekus), kā arī tiesisko apstākļu izvērtējumu un pieļāvusi būtiskus procesuālus pārkāpumus, kas šajā lietā vairs nav novēršami.

Vienlaikus tiesa atzīst, ka lietā nav nepieciešams pieņemt blakus lēmumu atbilstoši AAL 235. pantam, jo no lietas materiāliem un iestādes rakstveida paskaidrojuma redzams, ka iestāde ir reaģējusi uz amatpersonu pārkāpumu, nosūtot administratīvā pārkāpuma lietas materiālus par amatpersonu iespējamiem pārkāpumiem izskatīšanai VP RRP Disciplinārās uzraudzības nodaļai.

[26] Attiecībā uz sūdzības iesniedzējas lūgumu, ņemot vērā viņas iesniegumu, atjaunot vai atkārtoti ierosināt administratīvā pārkāpuma lietu, izskaidrojams, ka tiesa neveic iestādes funkcijas administratīvā pārkāpuma lietvedībā, tostarp nevāc pierādījumus, bet, kā norādīts iepriekš, pārbauda iestādes lēmuma tiesiskumu un pamatotību.

Tāpat tiesa izskaidro, ka personas drošības apdraudējuma gadījumā, personai ir tiesības vērsties tiesībsargājošās iestādēs, tostarp civiltiesiskā kārtībā vērsties rajona (pilsētas) tiesā ar pieteikumu pagaidu aizsardzības pret vardarbību noteikšanai.

[27] Sūdzības iesniedzēja sūdzībā lūgusi atlīdzināt viņai radušos zaudējumu un morālo kaitējumu, kas radušies /pers. C/ nodarījuma rezultātā.

Saskaņā ar AAL 34. panta otro daļu personai, kurai ar administratīvo pārkāpumu nodarīts kaitējums, ir tiesības no pārkāpuma izdarītāja prasīt kaitējuma atlīdzinājumu Civilprocesa likumā paredzētajā kārtībā. Pieprasot atlīdzinājumu civiltiesiskā kārtībā, cietušais ir atbrīvots no valsts nodevas.

Ņemot vērā minēto, lūgums ir noraidāms, jo jautājums par kaitējuma atlīdzinājumu nav izlemjams administratīvā pārkāpuma tiesvedības ietvaros. Vienlaikus tiesa norāda, ka rezultātam administratīvā pārkāpuma lietā nav prejudiciāla nozīme civillietā par kaitējuma atlīdzināšanu.

[28] Vērtējot pārējos sūdzības iesniedzējas norādītos argumentus, tiesa uzskata, ka tos nav nepieciešams detalizēti argumentēt šajā nolēmumā, jo tas nevar ietekmēt lietas iznākumu pēc būtības. No Eiropas Cilvēka tiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 6. panta izriet tiesas pienākums argumentēt spriedumus, bet tas nav saprotams kā prasība detalizēti atbildēt uz jebkuru argumentu. Tiesnešiem ir jāuzklausa argumenti, bet viņiem nav pienākums detalizēti atrunāt jebkuru iesniegumu vai skaidri atbildēt uz jebkuru paskaidrojumu. Tiesai ir atļauts izvērtēt argumentus, kurus tā uzskata par nozīmīgiem no tiesību viedokļa *(sk. Senāta 2004. gada 23. novembra spriedumu lietā Nr. SKA?216/2004 8. punktu; 2005. gada 22. novembra sprieduma lietā Nr. SKA-378/2005 12. punktu)*.

[29] Ņemot vērā visu iepriekš norādīto, tiesa atzīst, ka iestādes lēmums administratīvā pārkāpuma lietā ir pamatots un atstājams negrozīts, bet sūdzība noraidāma.

Rezolutīvā daļa

Ievērojot minēto un pamatojoties uz Administratīvās atbildības likuma 4., 227. panta pirmās daļas 1. punktu, Pārejas noteikumu 2. punktu, tiesa

nosprieda

Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Kārtības policijas pārvaldes 2020. gada 8. jūnija lēmumu Nr. 841 atstāt negrozītu, bet /pers. A/ sūdzību noraidīt.

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijā 10 (desmit) darbdienu laikā no sprieduma paziņošanas dienas, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas rajona tiesā.

Spriedums tiesas kancelejā pieejams 2020. gada 16.decembrī.

Tiesnese K. Evertovska